

- Ngwana wa gago a oketsa sekala tšatši le lengwe le le lengwe
- Ngwana wa gago a nyanya gabotse letsweleng.
- O na le boitshepo bja go ka hlokomela ngwana ka mokgwa wa "KANGAROO MOTHER CARE" kgobethetšo.

KE KA LEBAKA LA ENG KE SWANETŠE GO TŠWELA PELE KA KANGAROO MOTHER CARE?

- Bana ba lokollwa bookelong e sale ba bannyane kudu.
- Ba swanetše gore ba dule ba ruthetši le ge e le selemo.
- Ba kwa go tonya goba phefo ka pela. Seo se dira gore ba seke ba kgona go nyanya gabotse gape sekala sa bona se a fokotšega.
- Ba ka lwala
- Mmele wa gago o fa ngwana borutho bjo bo swanetšego feela ge o mo kgobatheditše letlalong la gago.
- Ngwana wa gago o swanetše gore a dule ka mokgwa wa "KANGAROO MOTHER CARE" kgobathetšo ge o sepela kae le kae (gohle) goba ge o dira se sengwe.
- Ge o hlapa kgopela batho ba leloko la gago bao o dulago le bona ka gae gore ba fe ngwana wa gago hlokomelo ya "KANGAROO" kgobathetšo ya ngwana.

DITOKIŠETŠO TŠA GO LOKOLLWA BOOKELONG

- Ge mma le ngwana ba lokollwa bookelong, go tla dirwa ditokišo tša gore ngwana a etele bookelo go fihlela sekala sa gagwe se kgotsofatša.
- Go bohlokwa gore o iše ngwana wa gago kliniking ya kgauswi le wena gore a hwetse dithibela tša gagwe gabotse.
- Etela bookelo bja kgaušwi ka pela ge ngwana wa gago a lwala.
- Gopola gore mekgatho ya gago ke yona dijo tša ngwana wa gago e le noši.
- Ngwana wa gago o swanetše gore a nyantšhwe letswela tekano ya dikgwedi tše tshelela tša ge a se no belegwa.
- O se ke wa mo fa dijo tše dingwe ntle le letswela pele ga ge a ka fetša dikgwedi tše tshelela.
- Ge o na le dipotsiso ka KANGAROO MOTHER CARE baoki le dingaka ba ithaopa go go thuša.

Compiled by Elise van Rooyen, Edited by Anne-Marie Bergh
October 1999, Kalafong Hospital

Adapted from "Kangaroo Mother Care" at Groote Schuur Hospital
Translated into Pedi by staff of Mankweng hospital and edited by Bontle Kgole

KANGAROO MOTHER CARE

KE ENG SEO DINGAKA LE BAOKI BA KA SE DIRAGO MABAPI LE BANA BAO BA NYATŠWAGO KE SEKALA?

- E dira gore bana ba dule ba futhumetši.
- Lethopo leo le hlometšwego lešikeng le šomišwa go fa bana dihlare.
- Baoki ba fa bana dihlare le dijo ka lethopo le le sese leo le lokelwago ka dinkong tša bana.
- Ngwana a ka fiwa moya ka lethopo goba ka lefokisi leo le bewago hlogong.
- Motšhene wo o kgethegilego woo o bitšwago "VENTILATOR" o ka thuša ngwana go hema goba go buša moya.
- Metšhene ye mengwe e thuša go hlahloba ngwana gore ga ana mathata a mangwe goba o phedile gabotse.

KE ENG SEO NKA SE DIRELAGO NGWANA WA KA?

O ka bontšha ngwana wa gago lerato le hlokomelo ka mekgwa ye e kgethegilego:

- Ka go mo swara ka kgobathetšo/kgobaretšo
- Ka go hlapa diatla goba matsogo ka mehla pele o swara ngwana wa gago.
- Ka go bolela le ngwana wa gago

- Bana ba a homola ge ba ekwa phopholetšo ya matsogo goba diatla le mantšu a bommago bona
- Ge seemo sa ngwana se kaonafetše o swanetše go dira "kangaroo mother care" yeo e lego kgobathetšo goba kgobaretšo ya ngwana ke mmagwe (KMC).

KANGAROO MOTHER CARE KE ENG?

- Ke mokgwa wo o ikgethilego wa go kgobathetša goba go kgobaretša ngwana letlalong la mmagwe.
- Mokgwa wo wa hlokomelo ya ngwana o lokile.
- Ngwana o gola ka bjako, mme a kgona go ya gae ka pela ge re bapiša le ngwana yoo a sa hwetšego mokgwa wo wa hlokomelo.

KANGAROO MOTHER CARE E KA DIRWA BJANG?

- Ka go apeša ngwana mongato feela
- Ka go bea ngwana thwii mo sefegeng goba kgareng, gare ga matswele mola mmago ngwana yena a dutše thwii godimo ga setulo.
- Mmago ngwana ga mmogo le ngwana ba swanetše gore ba kgomane ka matlalo
Ge ngwana a e sa hwetša dihlare le moya, mooki o tla go thusa go hlokomela ngwana ka mokgwa wo o kgethegilego ka nako e kopana letšatši le lengwe le le lengwe. Ge ngwana a sa nyake dihlare goba hlokomelo yeo e tseneletšego a ka fiwa hlokomelo yeo e kgethegilego ya neng le neng ya "KANGAROO MOTHER CARE".
- Ngwana wa gago o dula sefegeng goba kgareng ya gago letšatši ka moka.
 - Phiso ya gago ya mmele e dira gore ngwana a ruthetše bjale ka motshene wa go ruthetša bana " INCUBATOR".
- O robala le ngwana wa gago o dutše o mo kgobatheditse.
- O ka ntšha ngwana wa gago sefegeng feela ge o mo amuša goba o mo hlapiša goba o hlapa.
- Ge go tonya goba ngwana wa gago e le o monnyane kudu apara lepai goba jesi ye e tla go lekana wena le ngwana, o apeše ngwana ntlatlana goba mongatse.

GO NYANTŠHA

- Ge ngwana e le yo monnyane kudu goba a sa kgone go nyanya gabotse, o swanetše gore o mo gamele mekgatho.
 - baoki ba ka go thusa go dira dilo tše di latelago:-
- Mekgatho yeo e gamilwego go mmago ngwana e fiwa ngwana ka lethopo le lesese leo le tsentshitšwego ka nkong go fihla ka mpeng ya ngwana.
- Mokgwa o mongwe wa go fa ngwana mekgatho ke wa go mo nweša ka komikana.

- Bea ngwana letsweleng goba nyantšha ngwana letswele ka bjako ge a se na bothata bja bo busa moya le ge seemo sa gagwe se kaonafetše.
- Kgopela baoki gore ba go thuse ge o se na bonnete bja se o swanetšego go se dira.
- Bana bao ba bewago goba ba hlokomelwago ka mokgwa wa kangaroo ba dira gore mekgatho ya bommago bona e be yeo e kgotsofatšago goba e kokotlele.
- Gape ba ka nyantšhwa ka nako e fe kapa efe.

KE KA LEBAKA LA ENG KE SWANETŠE GO DIRA KANGAROO MOTHER CARE?

- Kangaroo mother care ke mokgwa o mo kaone wa go hlokomela bana bao sekala sa bona se lego fase.
 - dinyakišišo lefaseng ka bophara di bontšhitše seo.

DIPOELO TŠA KANGAROO MOTHER CARE MO NGWANENG

- Bana ba dula ba futhumetši ge ba kgobathetšegile matlalong a bommago bona ge go bapišwa le sefuthumatši sa mohlagase "INCUBATOR".
- Ga ba lle kudu gape ba robala lebaka le le teletšana.
- Ba šomisa maatla a mannyane, ba gola gabotse, boima goba sekala sa bona se oketsega ka pela.
- Ba nyanya nako e fe kapa efe ge go hlokega, le ge ba swerwe ke tlala.
- Bana ba nyantšhwa ka pela letsweleng ge go bapišwa le bao ba dulago ka gare ga sefuthumatši sa mohlagase "INCUBATOR" le ba ba lego ka gare ga malao a bana ao a senago seruthufatsi (COT)

DIPOELO TŠA KANGAROO MOTHER CARE GO BO MMAGO BANA

- O kgona go ihlokomelwa ngwana ka ntle le mathata
- O fa ngwana wa gago dijo, borutho le bodulo.
- O thusa ngwana wa gago go dula.
- O hlola sengwera seo se tseneletšego le ngwana wa gago.
- O kokotletša mekgatho ka gore ngwana wa gago o kgohlagane le matswele.
- O kgona go hwetša thušo ya baoki ka hlokomelo ya ngwana wa gago.
- O kgona go bolela le go abelana maitemogelo le bommago bana goba bana bao ba nago le sekala sa fase sa go swana le sa ngwana wa gago.
- O hwetša hlahlo ya maleba ya hlokomelo ya ngwana.
- O tla kgona gore ngwana wa gago a gole ka bjako, gomme a ye gae ka bjako ge go bapišwa le ngwana yo o sa hwetšego hlokomelo ya "KANGAROO".

GO TŠWA BOOKELONG (SEPETLELE)

- Re ka ya gae neng?
 - wena le ngwana wa gago le ka dumelelwa go ya gae ge:-